

A **Könyvtári Jegyzések** idei első számában – nagy örömeinkre – interjút találtunk. Nem azért örvendeztünk, mert ez valami ritka, „noch nie dagewesen” műfaj lenne, éppen ellenkezőleg, kissé már túl sok is található belőle mindenféle orgánumban. A békéscsabaiak azonban nagyon értenek hozzá, egynél többször volt alkalmunk megdicsérni őket, hogy szinte valóságos mélyinterjúkat készítsenek, egy pálya felmérése kapcsán szakmánk igazi, hiteles történetét írják meg kérdés-felelet formában. Ezért örültünk most is, amikor láttuk, hogy *Juhász Csilla dr. Valentinyi Károlynét*, a Mezőberényi Nagyközségi Könyvtár nyugdíjba ment igazgatóját „kapta” magnóvégre. Nos, az interjú csalódás volt. Félreértés ne essék, nem azért, mert *Juhász Csilla* csacskaságokat kérdezett, nem azért, mintha a meginterjúvott „szövege” érdektelen lett volna. A csalódás forrása az, hogy az interjú végtelenül rövid. Épp csak a legszükségesebbekre szorítkozik, a pálya alakulásának főbb dátumaira, valamiféle könyvtári „ars poetica” kifejtésére, a közeli jövő árnyaitól való félelem kifejezésére. Biztosak vagyunk abban, hogy *dr. Valentinyi Károlyné* mérhetetlenül sokat tudott volna mondani 1957-től tartó könyvtárosi pályájáról, a körülményekről, a felülről, alulról, oldalról jött követelményekről, a lehetőségekről, a reáliákról, az „egészről”. Sok-sok adattal, élménnyel, egyéni meglátásokkal, sztorikkal. Sajnos, mindez elmaradt. Kár érte. Persze az is igaz, hogy így is jó az interjú, szabályos, kellemesen olvasódó. Mi azonban úgy véljük, mélyfúrásokra lenne szükség. Legyen egy-egy ilyen interjú alkalom komoly történeti forrás születésére is egyúttal. Ha mindent nem is lehet, nem célszerű kinyomtatni, legalább magnón gyűjtsék össze, ami fontos.

Miután az interjúban csalódtunk, a „vezérkikket” vettük görcső alá. A cím, *Könyvtár 180 emberért*, nem sokat mondott. Annál többet az

egész írás. *Havasi Istvánné* megmutatta benne, hogy egy teljesen egyedi, egyszeri esetről, a dénesmajori picinyke könyvtárról is lehet olyat mondani, ami országos érdekű, paradigmikus jellegű. A szerző nem restelt „nagy feneket” keríteni az ügynek. Hála istennek! Olyan remek környezetbe, történeti-társadalmi-demográfiai-szociológiai közegbe állította a majori könyvtárat, hogy tanítani lehetne (kellene): így kell ezt csinálni. Csak így válik érthetővé miért van minden így és nem másképpen, mik a lehetőségek és mik a korlátok, mekkora a mozgástér és az hogyan használandó-használható ki. Sokszor mondtuk (írtuk) már egy-egy cikkről, hogy nagyobb nyilvánosságot érdemelne (nem hazudtunk, valóban úgy véltük), nem tudjuk hát, mit mondjunk erről az írásról. Csak legesleget mondhatnánk. Mondunk is.

Sajnáljuk azonban, hogy a *Könyvtári Jegyzések* terjedelmének oly nagy részét foglalja el újabban a *Library Journal* havi számainak eredeti és fordított tartalomjegyzéke. Kétségtől van az ilyesmink információs értéke, kétségtől van az ilyesmink hasznos az, ha „vidékről” is belelátni a nemzetközi könyvtárügybe, ám mi mégis azt gondoljuk, jobb lenne, ha a Békés megyei – oly tehetséges és invenciózus – kollégák kapnának nagyobb teret cikkeiknek.

A **Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Könyvtárosok Tájékoztatójának** idei első száma mi mással is indíthatott volna? Természetesen a Mezőgazdasági Könyvhónap blokkjával. Közli *Szűcs László* megnyitóját, *Vig László* írását a mezőgazdasági szakirodalom szerepéről az agrárműveltség gyarapításában, *Kovács Imre* cikkét (*Az agrárágazat jelenlegi helyzete: A Magyar Agrárkamara megalakulása és tevékenysége*), *Vágó József* tanulmányát

(Az *AGROINFORM az élelmiszergazdaság szolgálatában*), valamint *Bálint György* színes esszéjét (*Családellátó házikert*). Végigolvasva az írásokat és esszéket, az ember lelke persze örül, hogy ennyi új információt, ennyi okosságot olvas viszonylag kis helyen, ám többször is felmerül benne a kérdés: és mi köze mindehhez a mezőgazdasági könyvtárosoknak? Mert persze mindenhez köze van *von Haus aus*, ami mezőgazdasági szakirodalom, hiszen ennek szolgálatában állnak. Ám a *saját* lapjukban talán mégsem a családellátó házikertről szeretnének olvasni, hanem a mezőgazdasági könyvtárak speciális problémáiról. Tudjuk, van protokoll, van illem stb. Ám ennyi teret szentelni nem igazán „profilbavágó” írásoknak, talán túlzás. Annál inkább szívet-lelket (könyvtárosi szívről-lélekről van szó) melengető írás *Szabó Katalin* tanulmánya: *Hiányszindróma a magyar információgazdaságban*. Csak felsőfokkal jellemezhető tanulmány ez, ha módunk lenne rá, széles körben tennénk kötelező olvasmánnyá. Mindenekelőtt kitűnőek a példái – pedig csak felütésként vonultat fel néhányat –, így az, amelyik a Rothschild-ház Waterloo utáni akciójáról szól, az, amelyik az 1971-es Malév-katasztrófát elemzi informatikai szempontból stb. Mindez azonban csak kedvcsináló. A cikk tartalmi gazdagságát igen nehéz lenne pár sorban visszaadni, érzékelteni. Hogy lelkesültségünk mégse maradjon teljesen tárgyaltalan, idemásoljuk a tanulmány remek alcímeit. Mivel jól vannak megválasztva, belőlük is kiderül, miről is van szó: Mi akadályozza a tervgazdaságokban a gazdaság lágyulásának folyamatát? Dezinformációs társadalom – információs hiányszindróma, Jelzések ólomlábon, Információs vérszegénység, Deformált informálás, Információs „vérzékenység”, Információs slack, Mi váltja ki a hiányszindrómát a központosított gazdaságban? Információ és áru – az árugazdaság csökevényessége mint korlát, Miért győzi le a kelet-európai tervgazdaságokban a „kemény” a „lágyat”? Utólag persze bevallhatjuk, a tanulmány szerzője – *dr. Szabó Katalin* – tanszékvezető egyetemi tanár. Muszáj megsüvegelni írását, mindenekelőtt azonban legalább kétszer egymásután elolvasni.

Megintcsak nem igazán könyvtári, könyvtárosi folyóiratba illő cikk a következő. *Szilágyi Irén* ugyan nagy szaktudással, gondos munkával állította össze tanulmányát (*Emlékezzünk a régiokról! A hazai gyapottermesztés történetéből*), ám az mégsem lett, nem is lehetett a

Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Könyvtárosok Tájékoztatójához igazán méltóvá.

Kéretlenül is azt tanácsolnánk a folyóirat szerkesztőinek, hogy vegyék figyelembe folyóiratuk címének azt a nem elhanyagolható szegmentumát, hogy „könyvtárosok”. Ne abból induljanak ki, hogy a mezőgazdasági (és élelmiszeripari, vagy a minisztérium nevének megváltozása óta – esetleg – földművelésügyi) témák eleve otthon vannak a lapban, hogy tehát bárki bármilyen mezőgazdasági (földművelésügyi) szöveggel belekerülhet a szerzőgárdába, hanem gondoljanak arra, hogy lapjuk elsősorban egy hálózat lapja, hogy középpontjában a mezőgazdasági témák könyvtári vetületei a fontosak. A hálózat ügyeiről, gondjairól, problémáiról stb. szeretnénk olvasni a lapban, nem pedig magáról a mezőgazdaságról. Arra megvannak a külön orgánumok, amelyeket egyébként ezek a saját lapjukban nem túltúntul elkényeztetett könyvtárosok rendszeresen beszereznek, ajánlanak, közrebocsátanak stb.

A *Nógrádi Tükör* 1989/2. száma bibliográfia és repertórium. Mint a „Kedves Olvasók!” című bevezető írja, „A Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár NÓGRÁDI TÜKÖR címmel évente kétszer jelenteti meg a helyismereti bibliográfia- és repertóriumot. A könyvtár célja, hogy a NÓGRÁDI TÜKÖR-ben tájékoztatást adjon a Nógrád megyéről szóló önálló művekről, a gyűjteményes munkák megyénkre vonatkozó írásairól, és az időszaki kiadványok közleményeiről. Kiadványunkkal a politikai és gazdasági vezetők, a kutatók, a honismereti mozgalom munkásai, a diákok és minden szűkebb hazánk iránt érdeklődő olvasó tájékozódását kívánjuk segíteni.” Nos, semmi kétség, a bevezetőben írottak nem vezetnek félre senkit. Talán annál inkább maga a repertórium. Rendes, szakemberek által összeállított, formálisan kifogástalan lajstromról van szó, amely azonban kevés a kutatóknak, sok a diákoknak, túltúntul makrofeltárású a helytörténészeknek, fölülte áttekinthetetlen a „szűkebb hazánk iránt érdeklődőknek”, a sort még sokáig folytathatnánk. Persze, ami külön-külön senkinek sem jó igazán, az összességében jó lehet „mindenkinek”. Mégis, talán, netalán, esetleg... újra lehetne gondolni ezt az egyébként érdemdús, és sok munka eredményét tartalmazó kiadványt.

Hátha lenne jobb megoldás is.

DOÓR FERENC
műveiből
(Cikkünket lásd
a 685. oldalon)

Ára: 52,— Ft
HU ISSN 0450-7886